

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2021, sp. zn. 21 Cdo 19/2018, ECLI:CZ:NS:2021:21.CDO.19.2018.1

Číslo: 24/2022

Právní věta:

Biologický otec dítěte narozeného za trvání manželství matky s jiným mužem, může výjimečně popřít otcovství manžela matky, sleduje-li popření otcovství soulad biologického, sociálního a právního otcovství.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 28.01.2021

Spisová značka: 21 Cdo 19/2018

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Určení otcovství

Předpisy: § 776 odst. 1 o. z.
§ 779 odst. 1 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010, sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2016, sp. zn. [21 Cdo 5086/2014](#)

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 11. 2011, sp. zn. [21 Cdo 4795/2010](#), uveřejněný pod číslem 78/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, část občanskoprávní a obchodní

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2005, čj. [4 As 52/2004 - 77](#), Sb. NSS 833/2006

Nález Ústavního soudu ze dne 16. 5. 2017 sp. zn. [II. ÚS 3122/16](#), N 80/85 SbNU 363

Nález Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2010, sp. zn. [Pl. ÚS 15/09](#), N 139/58 SbNU 141

Rozsudek ESLP ze dne 18. 5. 2006, stížnost [č. 55339/00](#), ve věci Róžański proti Polsku

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání žalobce zrušil rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 8. 2017, sp. zn. 19 Co 200/2017 a rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 3 ze dne 23. 2. 2017, sp. zn. 20 Nc 45005/2015, a věc vrátil Obvodnímu soudu pro Prahu 3 k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Žalobce se žalobou podanou u Obvodního soudu pro Prahu 3 dne 6. 11. 2015 domáhal určení, že je otcem žalovaného 1), a že žalovaný 3) není otcem žalovaného 1). Žalobu zdůvodnil zejména tím, že žil od března roku 2013 se žalovanou 2) ve společné domácnosti v nesezdaném soužití, ze kterého se narodil žalovaný 1). Jelikož žalobce a žalovaná 2) neuzavřeli manželství, učinili společně souhlasné prohlášení rodičů o otcovství k narozenému dítěti dne 24. 3. 2014 před Úřadem Městské části P. 4. Dne 19. 9. 2015 se dozvěděl, že žalovaná 2) v době, kdy porodila žalovaného 1), byla provdaná za žalovaného 3). Tuto skutečnost však žalovaná 2) před žalobcem i příslušnými úřady České republiky „vědomě zatajila“ a v České republice tak vystupuje „jakožto svobodná“. Žalobce se domnívá, že žaloba je opodstatněná, neboť je žalobce otcem biologickým a „pečujícím“ o žalovaného 1) a má za to, že souhlasné prohlášení rodičů o otcovství je právním jednáním nulitním, neboť žalovaná 2) byla v době učinění souhlasného prohlášení rodičů o otcovství v manželství s žalovaným 3), a za této situace se uplatní tzv. první domněnka otcovství podle ustanovení § 776 odst. 1 obč. zák. a otcovství tedy svědčí žalovanému 3) jako manželovi žalované 2). Žalobce je však „skutečným biologickým i sociálním rodičem“ žalovaného 1) a je „nežádoucí“, aby mu vinou žalované 2) bylo odepráno tzv. rodičovství právní.

2. Obvodní soud pro Prahu 3 rozsudkem ze dne 23. 2. 2017 č. j. 20 Nc 45005/2015-281 zamítl žalobu na popření otcovství, zamítl návrh žalobce na určení otcovství, uložil žalobci zaplatit žalované 2) na náhradě nákladů řízení 3 146 Kč k rukám advokáta JUDr. T. S. do tří dnů od právní moci rozsudku, žalovanému 1) a 3) nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, „jelikož jim žádné nevznikly“, a uložil žalobci zaplatit České republice - Obvodnímu soudu pro Prahu 3 na náhradě nákladů řízení 10 541 Kč. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že pokud jde o žalobu na popření otcovství, není žalobce ve věci aktivně legitimován, „neboť aktivní legitimace svědčí pouze matce, která dítě porodila, dále samotnému dítěti a muži, který popírá, že je otcem dítěte (viz ustanovení § 6 a § 420 z. ř. s.), přičemž žalobce nepopírá, že je otcem žalovaného 1)“. Z tohoto důvodu se soud nezabýval ani návrhem žalobce na prominutí zmeškání lhůty pro popření otcovství. Ohledně návrhu žalobce na určení otcovství soud prvního stupně dovodil, že důvod pro vedení řízení o určení otcovství není dán, neboť účastníky v tomto řízení je muž, který o sobě tvrdí, že je otcem dítěte, žena, která dítě porodila, a dítě. V daném případě je však žalobce uveden jako matrikový otec, přičemž žalobce je i skutečným biologickým otcem žalovaného 1) a žalobce ani žalovaná 2) „nepopírají, že by tomu tak nemělo být“. Ohledně sňatku mezi žalovanou 2) a žalovaným 3) pak soud prvního stupně dospěl k závěru, že ačkoli bylo manželství platně uzavřeno, a v řízení nebylo tvrzeno, že by došlo k jeho zrušení, „žalovaná 2) na zdejší mezinárodní matriku uzavření tohoto sňatku nikdy nenahlásila, sňatek zde nelegalizovala, proto se na ní pohlíží jako na osobu se statusem svobodná“. Soud prvního stupně proto nepovažuje souhlasné prohlášení žalobce a žalované 2) v souladu s ustanovením § 779 odst. 1 obč. zák. za právní jednání nulitní.

3. K odvolání žalobce Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 23. 8. 2017 č. j. 19 Co 200/2017-344 rozsudek soudu prvního stupně potvrdil a uložil žalobci zaplatit žalované 2) na náhradě nákladů odvolacího řízení 3 146 Kč k rukám advokáta JUDr. T. S. Odvolací soud přisvědčil soudu prvního stupně, že manželství žalované 2) se žalovaným 3) bylo v USA platně uzavřeno (§ 19 a § 20 ZMPS), aby však mělo manželství účinky i na území ČR, bylo nutné je „nechat uznat zvláštní matrikou v B.“. Nebylo-li tak učiněno, je „před českými státními orgány pár považován za nesezdaný“ a žalovaného 3) proto nelze považovat za otce žalovaného 1) podle ustanovení § 776 odst. 1. o. z. Otcovství žalobce k žalovanému 1) bylo platně určeno souhlasným prohlášením rodičů podle ustanovení § 779 o. z. a z

řízení jasně vyplynulo, že žalobce je „jak biologickým, tak sociálním otcem a za daných okolností i otcem právním (matrikovým)“. Odvolací soud proto neshledal důvod, aby otcovství žalobce k žalovanému 1) určil soud. Odvolací soud došel ve shodě se soudem prvního stupně k závěru, že pokud jde o popření otcovství, pak žalobce není ve věci aktivně legitimován a žalovaný 3) není legitimován pasivně, neboť v projednávaném případě zde nejsou dány „zcela výjimečné okolnosti“ k přiznání věcné legitimace k podání žaloby na popření otcovství proti právnímu (matrikovému) otci, jak je předpokládáno judikaturou Nejvyššího soudu, na kterou žalobce odkazoval (rozsudek NS ČR ze dne 14. 7. 2010 sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#), ze dne 25. 5. 2016 sp. zn. [21 Cdo 5086/2014](#), ze dne 26. 4. 2012 sp. zn. [30 Cdo 3430/2011](#)). Uzavřel, že současný stav je „zcela v zájmu dítěte, neboť žalobci svědčí jak biologické, tak právní a sociální rodičovství k nezletilému“.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Proti tomuto usnesení podal žalobce dovolání. Namítal, že odvolací soud nesprávně posoudil otázku, zda manželství uzavřené platně mezi českým občanem a cizím státním příslušníkem na území cizího státu, které nebylo zapsáno do zvláštní matriky podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., je (není) účinné na území ČR a je (není) způsobilé založit na území ČR zákonnou domněnku otcovství svědčící manželů matky dítěte. Podle názoru žalobce není pro vyvolání účinků v ČR nezbytné, aby bylo manželství zapsáno do zvláštní matriky, neboť zákon č. 301/2000 Sb. ani vyhláška MV ČR č. 207/2001 Sb. se zapsáním manželství do zvláštní matriky žádné účinky nespojují, ani jeho nezapsání nesankcionují neúčinností manželství, jelikož se jedná pouze o „administrativní akt deklaratorního a registračního charakteru, který nemá vliv na soukromoprávní účinky uzavření manželství.“ Za daného skutkového stavu proto měla být soudy dovozena aktivní legitimace žalobce k podání žaloby na popření otcovství podle rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. 5. 2016 sp. zn. [21 Cdo 5086/2014](#). Navrhl, aby dovolací soud rozsudky soudů obou stupňů zrušil a věc vrátil „Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.“

III.

Přípustnost dovolání

5. Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) projednal dovolání žalobce podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 29. 9. 2017 (dále jen „o. s. ř.“), neboť dovoláním je napaden rozsudek odvolacího soudu, který byl vydán před dnem 30. 9. 2017 (srov. čl. II bod 2 zákona č. 296/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

6. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

7. Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu odvolacího soudu - jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3

věty první o. s. ř. - nepodléhá), že žalovaná 2) [občanka České republiky] a žalovaný 3) [občan Spojených států amerických] platně uzavřeli sňatek dne 22. 3. 2011 v souladu se zákony státu Florida, ve městě L., okrese P. C., ve státě Florida, Spojené státy americké; toto manželství uzavřené v zahraničí nebylo zapsáno v České republice do zvláštní matriky. Dne 14. 3. 2014 se v České republice narodil žalovaný 1); v rodném listu je jako matka zapsána žalovaná 2) a jako otec žalobce (občan České republiky). Dne 24. 3. 2014 před Úřadem městské části Praha 4 žalovaná 2) a žalobce souhlasně prohlásili, že otcem žalovaného 1) je žalobce.

8. Za daného skutkového stavu závisela rozhodnutí soudů - mimo jiné - na vyřešení otázky hmotného práva, zda skutečnost, že manželství uzavřené platně mezi českým občanem a cizím státním příslušníkem na území cizího státu nebylo zapsáno do zvláštní matriky podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb. má za následek, že manželku matky svědčí domněnka otcovství narozenému za trvání manželství a je tak vyloučeno, aby k témuž dítěti učinil domnělý (biologický) otec souhlasné prohlášení. Vzhledem k tomu, že uvedená právní otázka dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud České republiky k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

IV. Důvodnost dovolání

9. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

10. Projednávanou věc je třeba posuzovat - vzhledem k tomu, že žalovaná 2) uzavřela manželství se žalovaným 3) dne 22. 3. 2011 - podle zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „matriční zákon“), a - vzhledem k tomu, že žalovaný 1) se narodil dne 14. 3. 2014 - podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 29. 12. 2016 (dále jen „občanský zákoník“).

11. S názorem odvolacího soudu, že pro účinnost manželství uzavřeného v cizině na území České republiky, „je třeba je nechat uznat zvláštní matrikou“ a nebylo-li tak učiněno, „je před českými státními orgány pár považován za nesezdaný“, dovolací soud nesouhlasí.

12. Podle ustanovení § 1 odst. 1 písm. b) matričního zákona matrika je státní evidence narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí, k nimž došlo v cizině, jde-li o státní občany České republiky.

Podle ustanovení § 24a matričního zákona věty druhé oddacím listem se prokazuje uzavření manželství.

Podle ustanovení § 42 odst. 1 písm. a) matričního zákona do zvláštní matriky se zapisují narození, uzavření manželství a úmrtí občana, ke kterému došlo na území cizího státu.

Podle ustanovení § 47 matričního zákona zápisem do matriční knihy se rozumí zapsání údajů o narození, uzavření manželství, vzniku partnerství nebo úmrtí podle časové posloupnosti uvedených matričních událostí.

13. Z citovaných ustanovení vyplývá, že funkcí matriky je pouze evidence vymezených matričních událostí. Matriční zákon upravuje zápis matričních událostí do matričních knih a definuje matriční události, které se zapisují do zvláštní matriky podle ustanovení § 42 a násl. matričního zákona. Matriční zákon (ani jiný právní předpis České republiky) nespojuje okamžik zápisu matriční události do matričních knih s okamžikem nabytí účinnosti matriční události. Matriční zákon tedy v žádném

ustanovení neupravuje „legalizaci“ nebo „uznání“ manželství, které soudy obou stupňů dovodily jakožto obligatorní požadavek k tomu, aby bylo manželství uzavřené v cizině účinné na území České republiky. K matriční události, kterou je i uzavření manželství, dochází bez ohledu na její následný zápis do matričních knih. V případě zápisu manželství do matriční knihy se pak nejedná o konstitutivní, ani deklaratorní akt, ale o pouhý přepis údaje z jiné veřejné listiny, kterou zákon za stanovených podmínek považuje za zcela rovnocennou českým matričním dokladům, vydaným na základě zápisů v matričních knihách (v daném případě z „Marriage record“ vydaného ve státě Florida, Spojené státy americké). Obdobný závěr dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 12. 2005 č. j. [4 As 52/2004-77](#) při posouzení zápisu příjmení tchyně do matriční knihy a oddacího listu.

14. K tomu dovolací soud podotýká, že ačkoli se do matričních knih zapisují také manželství uzavřená v České republice, tak ani manželství uzavřená v České republice nevzniká jeho zápisem do matriční knihy, ale ke vzniku manželství dochází podle ustanovení § 656 odst. 1 občanského zákoníku svobodným a úplným souhlasným prohlášením vůle muže a ženy, kteří spolu hodlají vstoupit do manželství, že spolu vstupují do manželství. Podle ustanovení § 659 občanského zákoníku se manželství uzavírá tak, že osoba jednající za orgán veřejné moci, anebo osoba, která jedná za orgán oprávněné církve, položí snoubencům jako oddávající otázku, zda spolu chtějí vstoupit do manželství; kladnou odpovědí obou snoubenců vznikne manželství. Manželství vznikne i jinak, je-li zřejmé, že snoubenci prohlašují svou sňatečnou vůli. Srovnatelně byl vznik manželství upraven i za účinnosti zákona č. 94/1963 Sb., zákona o rodině, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (srov. § 3 tohoto zákona).

15. Uvedené vztaženo na posuzovanou věc znamená, že manželství žalované 2) a žalovaného 3), platně uzavřené dne 22. 3. 2011 na území cizího státu, je i přes jeho nezapsání do zvláštní matriky podle příslušných ustanovení matričního zákona nutno považovat za účinné i na území České republiky.

16. Podle ustanovení § 776 odst. 1 občanského zákoníku narodí-li se dítě v době od uzavření manželství do uplynutí třístého dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné, anebo poté, co byl manžel matky prohlášen za nezvěstného, má se za to, že otcem je manžel matky.

17. Podle ustanovení § 779 odst. 1 občanského zákoníku nedojde-li k určení otcovství podle § 776, 777 nebo 778, má se za to, že otcem je muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením matky a tohoto muže. Takto lze určit otcovství i k dítěti ještě nenarozenému, je-li již počato.

18. Jestliže tedy v projednávané věci ze zjištěného skutkového stavu vyplynulo, že manželství žalované 2) a žalovaného 3) bylo platně uzavřeno dne 22. 3. 2011 ve státě Florida, ve Spojených státech amerických, přičemž nebylo zjištěno, že by ke dni narození žalovaného 1) došlo k rozvodu tohoto manželství, je, ačkoli tomu aktuálně neodpovídá zapsaný stav v matričních knihách České republiky, za otce žalovaného 3) považován podle ustanovení § 776 odst. 1 občanského zákoníku manžel matky - žalovaný 3). Uvedené ustanovení upravuje tzv. prvou domněnku otcovství, která vychází z pravděpodobnosti souladu právního, biologického, resp. genetického a sociálního rodičovství, z ochrany poskytované zákonem rodině založené manželstvím [viz § 3 odst. 2 písm. b)], ze zákonného požadavku, aby si byli manželé věrni (viz § 687 odst. 2), a veřejného zájmu na jistotě a stabilitě ve statusových poměrech. Narodí-li se dítě do manželství, je v zájmu rodiny ctící tradiční hodnoty i dítěte samotného, aby byl jeho status ex lege upraven co nejdříve, tedy ihned po narození, a aby se pokud možno během jeho života neměnil. Není rozhodné, zda spolu manželé žijí či nikoli, zda manžel matky o jejím těhotenství věděl, resp. dítě objektivně (ne)mohl zplodit, např. z důvodu výkonu trestu. Jsou-li ke statusovým změnám vážné důvody, je v zájmu všech, zejména však dítěte samotného, aby tato věc byla řešena a vyřešena v době, kdy je dítě útlého věku a kdy sociální vazby nejsou rozvinuty. Proto je tato domněnka tradičně vyvratitelná, a to jak k návrhu matky, tak otce (KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka. § 776 []. In: HRUŠÁKOVÁ, Milana, HULMÁK, Milan, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka,

PSUTKA, Jindřich, SIEGLOVÁ, Zuzana, SEDLÁK, Petr, WESTPHALOVÁ, Lenka, KAPITÁN, Zdeněk, KOŽIAK, Jaromír, ŠMÍD, Ondřej, HRUŠÁKOVÁ ML., Milana. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 520.)

19. Na otcovství žalovaného 3) k žalovanému 1) určeného podle první domněnky otcovství podle ustanovení § 776 odst. 1 občanského zákoníku nemůže nic změnit ani skutečnost, že žalobce a žalovaná 2) učinili dne 24. 3. 2014 před Úřadem městské části Praha 4 souhlasné prohlášení o určení otcovství žalobce k žalovanému 1), neboť toto prohlášení je třeba považovat za nulitní právní akt (protože nelze určit otcovství tam, kde je již určeno) [srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010 sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#)].

20. Z ustanovení § 785 a § 789 občanského zákoníku vyplývá, že aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby na popření otcovství má matka dítěte a jeho právní otec (manžel matky, kterému svědčí právní domněnka otcovství podle ustanovení § 776 odst. 1 občanského zákoníku). Muži, který tvrdí, že je biologickým otcem dítěte (putativnímu otci), občanský zákoník aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby na popření otcovství právního otce nepřiznává a to ani po vyhlášení nálezu ze dne 16. 5. 2017 sp. zn. [II. ÚS 3122/16](#), kde Ústavní soud apeloval na zákonodárce, aby posílil práva putativních otců v českém právním řádu. Dovolací soud již ve své rozhodovací praxi došel k závěru, že soud může putativnímu otci aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby na popření otcovství zcela výjimečně přiznat. Stane se tak v situaci, kdy je v zájmu dítěte, aby právo na respektování soukromého a rodinného života putativního otce (k tomu srov. čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod) převážilo nad právy matrikových rodičů a principem právní jistoty rodinných vztahů (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010 sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#); obdobně se k právu putativního otce vyjádřil také ESLP v rozhodnutí Rožaňski proti Polsku ze dne 18. 8. 2006, stížnost č. [55339/00](#)). V citovaném rozsudku ze dne 14. 7. 2010 sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#) Nejvyšší soud dále dovodil, že k tomu, aby soudy mohly vyvažovat jednotlivé zájmy (relevantní prvky zájmu dítěte) a hledat nejlepší zájem dítěte, musí nejprve dokazováním zjistit obsah jednotlivých zájmů. V rámci dokazování musí být dán největší důraz na zjištění názoru, potřeb a poměrů dítěte a to v závislosti na věku a vyspělosti dítěte buď přímo, nebo prostřednictvím zástupce (k tomu srov. právo dítěte být slyšeno podle čl. 12 Úmluvy o právech dítěte). V zájmu dítěte bude jen takové rozhodnutí, které sleduje dlouhodobé zájmy dítěte a vede ke stabilnímu řešení. Jak již dříve dovodil dovolací soud, k posouzení, zda bude v daném případě náležet putativnímu otci aktivní věcná legitimace k podání žaloby na popření otcovství, musí soud vyvážit zájmy všech dotčených osob a nalézt řešení, které bude nejlépe odpovídat zájmu dítěte. Zájem dítěte je přední zásada rodinného práva, která musí být brána jako hlavní hledisko při jakémkoliv rozhodování o poměrech dítěte (k tomu srov. čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte) a jejíž obsah je závislý na typu činnosti týkající se dítěte a individuálních okolnostech případu. Relevantními prvky (obsahem) zájmu dítěte v řízení o popření otcovství (včetně rozhodování o aktivní věcné legitimaci v tomto řízení) jsou jak práva dítěte – zájem dítěte na souladu mezi biologickým, právním a sociálním rodičovstvím (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 7. 2010 sp. zn. [21 Cdo 298/2010](#)); právo znát své rodiče (srov. čl. 7 Úmluvy o právech dítěte); právo na zachování své totožnosti (čl. 8 Úmluvy o právech dítěte), tak právo respektování soukromého a rodinného života matky dítěte, právního a putativního otce. (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2016 sp. zn. [21 Cdo 5086/2014](#)).

21. Veden nesprávným právním názorem se však odvolací soud již dostatečně nezabýval tím, zda jsou u žalovaného dány výjimečné okolnosti, za kterých může být žalobci – putativnímu otci – přiznána aktivní věcná legitimace k podání žaloby na popření otcovství.

22. Jelikož za daného skutkového stavu, kdy zápis v matričních knihách neodpovídá výše uvedenému právnímu posouzení, a mezi účastníky tak vzniká nejistota ohledně jejich statusových práv, je nezbytné, aby byly vzájemné vztahy účastníků řízení soudem postaveny na jisto tak, aby byla zajištěna jejich stabilita i do budoucna, jelikož rodičovství není jen věcí rodinného práva, ale

klíčovým statusovým poměrem, který má význam pro určování příbuzenství, pro rodinu, společnost, pro celý právní řád (KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka. § 776 []. In: HRUŠÁKOVÁ, Milana, HULMÁK, Milan, KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka, PSUTKA, Jindřich, SIEGLOVÁ, Zuzana, SEDLÁK, Petr, WESTPHALOVÁ, Lenka, KAPITÁN, Zdeněk, KOŽIAK, Jaromír, ŠMÍD, Ondřej, HRUŠÁKOVÁ ML., Milana. Občanský zákoník II. Rodinné právo (§ 655–975). 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2014, s. 520.) V zájmu dítěte (žalovaného 1) pak bude takové rozhodnutí, které sleduje dlouhodobé zájmy dítěte, povede k zajištění souladu mezi rodičovstvím právním, biologickým a sociálním.

23. Z výše uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu není správný; protože nejsou dány podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání nebo pro změnu rozsudku odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky jej zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky rovněž toto rozhodnutí a věc vrátil soudu prvního stupně (Obvodnímu soudu pro Prahu 3) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).